

Impacte de les recomanacions sobre el Tractament de la Violència Masclista als Mitjans de Comunicació

Mavi Carrasco Rocamora

Marta Corcoy Rius

Luisa Martínez-García

Montserrat Puig Mollet

Associació de Dones Periodistes de Catalunya

Febrer de 2023

Amb el suport de:

Índex

1.- Introducció

2.- Anàlisi General. Mostra 2022.

2.1. – Gèneres Periodístics: Informació i opinió

2.2.- L'ús de la fotografia

2.3.- Les fonts

3.- Reflexions generals. Els titulars

5.- Conclusions

5.- Annex. Relació de titulars

Impacte de les Recomanacions sobre el Tractament de la Violència Masclista als Mitjans de Comunicació

1.INTRODUCCIÓ

L'any 2004 el Col·legi de Periodistes de Catalunya i la Regidoria de les Dones de l'Ajuntament de Barcelona varen elaborar unes Recomanacions sobre el Tractament de la Violència Masclista als programes informatius i d'entreteniment als Mitjans de Comunicació, a partir d'una comissió constituïda a l'efecte.

Aquestes recomanacions es van actualitzar el 2009. Es va crear una comissió formada per les entitats que ja van participar l'any 2004 a la qual s'hi han sumat l'Àrea d'Igualtat i Ciutadania de la Diputació de Barcelona (creada també a l'any 2004), el Programa de Seguretat contra la Violència Masclista del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació (creat el 2007) i l'Observatori de les Dones en els Mitjans de Comunicació.

El document vigent conté 15 punts que incideixen essencialment en l'obtenció de la notícia, en la redacció, el llenguatge, els rols i el context en què cal elaborar les informacions sobre violència de gènere.

Les recomanacions també incideixen en el canvi legislatiu produït des de l'any 2004 amb la Llei 5/2008 del dret de les dones a eradicar la violència masclista que estableix la definició de violència masclista.

Des de l'Associació de Dones Periodistes, cada any, des del 2006, fem l'anàlisi sobre com els mitjans de comunicació han aplicat en el seu dia a dia informatiu aquestes recomanacions i com informen sobre la violència masclista. Tot seguit mostrem la metodologia i els resultats del 2018, el 12 any consecutiu de la recerca.

EL PROJECTE: OBJECTIUS I METODOLOGIA

L'objectiu de la recerca es analitzar com els mitjans de comunicació tracten el fenomen de la violència masclista.

En la edició d'enguany, hem continuat amb els nous paràmetres d'estudi que vam introduir en la recerca del 2017. Així, tot i mantenir la mateixa metodologia que apliquem des del primer any que es va iniciar aquest estudi al 2006, hem analitzat totes les informacions publicades al llarg de l'any 2022. Però ens hem centrat en aquells punts que, segons la experiència de tots aquests anys d'anàlisi, considerem més rellevants i que aporten més informació a l'estudi.

També, hem cregut oportú fer una anàlisi més qualitativa. En aquest cas ens hem fixat en els titulars.

D'altra banda, hem continuat utilitzant una mostra per treballar com estan aplicant els mitjans tots els punts que les Recomanacions abans esmentades fixen.

La mostra

Els mitjans que formen part de l'anàlisi continuada són els següents:

EL PUNT AVUI

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA

EL PAÍS

LA VANGUARDIA

EI MUNDO

ARA

Període

Per una banda, i tal i com ja vam fer en l'edició del 2021, hem comptabilitzat i estudiat totes les informacions aparegudes en els diaris de la mostra. Això ens permet observar quina ha sigut la repercussió mediàtica dels casos oficials de víctimes per aquest motiu.

Enguany, a diferència de les investigacions de les edicions anteriors, en què s'analitzava amb més profunditat les informacions dels mesos de gener i setembre. Hem estudiat els resultats a partir de totes les informacions publicades al llarg de l'any i que pertanyen a la categoria d'agressió ja que són

les informacions susceptibles de subratllar el fet migratori i de veure si es respecte o no l'anonimat. En aquest punt és on analitzem els aspectes derivats de les recomanacions.

Base de dades

Hem creat una base de dades en la qual hem introduït els ítems necessaris per fer l'anàlisi, a partir de les principals recomanacions sobre el Tractament de la Violència Masclista en els Mitjans de Comunicació.

Són els següents:

- Títol sencer de la notícia.
- Dia de la setmana, mes i any en què s'ha publicat.
- Secció.
- Pàgina.
- Ubicació de la notícia.
- Evolució i extensió de les informacions.
- Gèneres periodístics.
- Opinió. Tipus.
- Informació. Tipus.
- Víctimes i agressors, origen, anonimat. On s'informa sobre aquests aspectes.

El fet migratori.

- Contingut de la informació. Protagonistes
- Antecedents. Conseqüències per a l'agressor
- Fotografia. Tipus.
- Gràfics. Estadístiques.
- Consulta fonts. Tipus de fonts.
- Contextualització de la informació.

Modus operandi.

- Lèxic i estereotips.
- Titulars

Un cop elaborada i completada aquesta base de dades, s'han processat els resultats en un programa informàtic i s'ha realitzat una anàlisi quantitativa de cada una des les peces informatives.

S'han extret les dades que són susceptibles de ser presentades amb gràfics o taules i les oferim amb els corresponents comentaris o interpretacions que se'n deriven i la resta es tracta de forma qualitativa.

2. ANÀLISI GENERAL. MOSTRA 2022

Com ja vam fer en les darreres edicions de l'estudi hem introduït en l'anàlisi totes aquelles informacions relacionades amb la violència vicaria¹, en tant que és una forma de violència masclista que s'exerceix sobre els fills i les filles de les dones víctimes de violència de gènere i, la majoria de vegades, són utilitzats pel maltractador per a fer mal a la mare, tal i com es recull en la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere..

Així, durant l'any 2022 es van publicar **229** unitats informatives relacionades amb la violència vers les dones en l'àmbit de la parella i/o la violència vicària entre els 6 diaris de la mostra: *Ara*, *El Mundo*, *El País*, *El Periódico de Catalunya*, *El Punt Avui* i *La Vanguardia*. Això representa un 28% menys d'unitats informatives respecte a les publicades al 2021. L'excepcionalitat de l'any 2020, amb l'explosió de la pandèmica i el confinament, va suposar una reducció considerable de les unitats publicades sobre violència masclista: i tot i que, respecte a l'any 2021, el nombre d'informacions publicades ha augmentat més del 50% encara s'està molt lluny del nombre d'unitats publicades abans de la pandèmia: l'any 2019 es van publicar 442; al 2018, 411; al 2017, 409. .

L'augment o disminució de les unitats publicades no es pot atribuir a un increment o descens de les víctimes mortals. S'hauria d'analitzar quina conjuntura socio-política hi ha en el moment que es produeix el fet per observar fins a quin punt és important per a que un assassinat acabi sent notícia o no.

Així, si en els propers anys aquesta dada es consolida, podríem concloure que la violència vers les dones, malgrat que es manté en l'agenda dels mitjans, ha perdut pes en les planes dels diaris

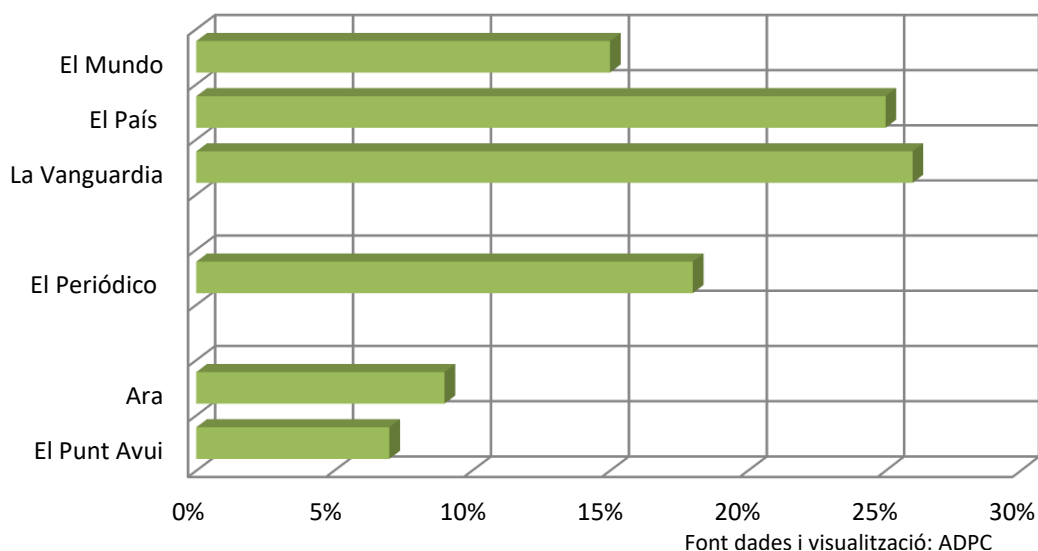
D'altra banda, a l'hora d'analitzar quin dels diaris de la mostra fa una major cobertura de la xacra de la violència masclista, s'ha de tenir en compte que tot i que la línia editorial influeix en el tractament informatiu sobre la violència vers

¹ La violència vicària havia estat tractada a les recerques anterior però sempre en el context també de l'assassinat de la mare. Diversos cassos succeïts al 2021 que han esdevingut molt mediàtics, ens ha fet prendre la decisió d'analitzar-los també i incloure's a la recerca.

les dones, també s'ha de tenir en consideració l'estructura, tirada, abast territorial... de cadascun dels mitjans a l'hora de comparar el comportament dels diferents diaris.

El Mundo, *El País* i *La Vanguardia* són diaris que tenen edició i/o redacció tant a Madrid com a Barcelona: els dos primers, la redacció principal està a Madrid mentre que la de *La Vanguardia* està a Barcelona. En canvi, l'*Ara* i el *Punt Avui* són mitjans d'un abast territorial limitat a la comunitat autònoma i que no tenen una repercussió a nivell de tot l'Estat espanyol sinó que són d'àmbit català. *El Periódico de Catalunya*, estaria a mig camí entre el primer grup i el segon.

Gràfic 1. Unitats publicades en % sobre violència masclista per diari . 2022

Tenint en compte aquestes consideracions observem: *La Vanguardia* i *El País*, amb un 26% i un 25% respectivament del total d'informacions publicades entre els 6 diaris, són els mitjans que més unitats publiquen. El segueixen *El Periódico de Catalunya* amb un 18% i *El Mundo* amb un 15%. El diaris d'abast territorial més acotat, l'*ARA* i *El Punt Avui*, són els mitjans que menys notícies aporten a la mostra, amb un 9% i un 7%, respectivament.

Amb petites variacions, aquests resultats són pràcticament iguals als obtinguts els darrers anys amb petites variacions que oscil·len en 1 o 2 punts percentuals..

De les 229 unitats publicades, només 4, no arriba al 2%, es destaquen a la portada. Dues d'aquestes portades van ser publicades per *El País*, mentre que les altres dues per *El Punt Avui* i l'ARA.

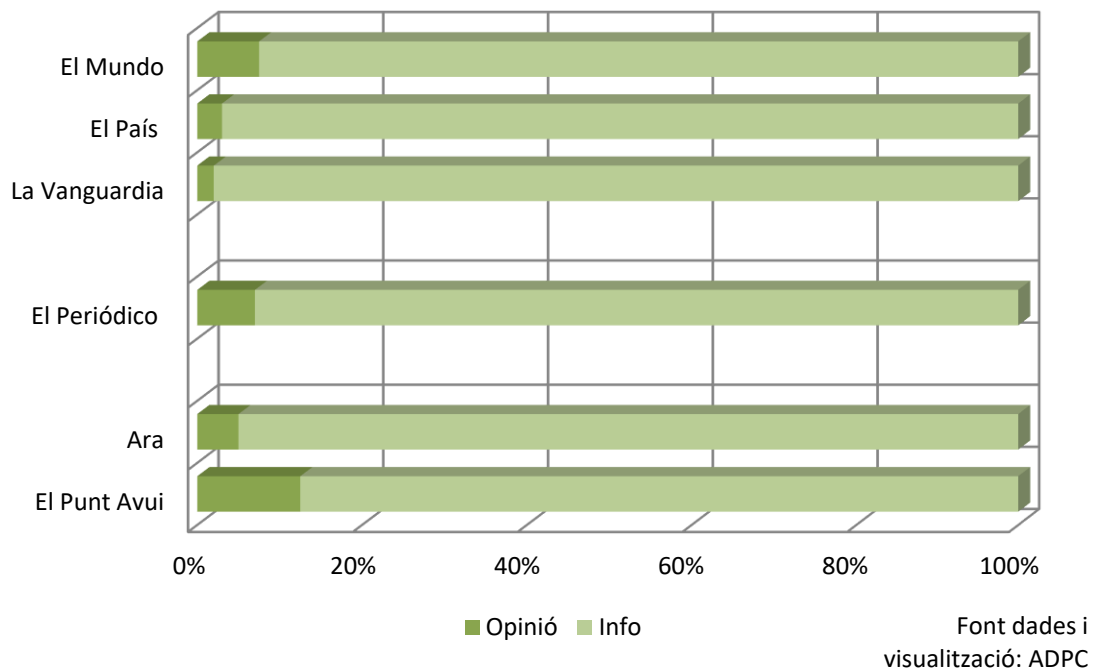
No és una coincidència que dues de les portades hagin estat publicades al 26/11/2022, el dia després de les mobilitzacions de la Diada Internacional contra la Violència vers les dones; i les altres dues, el 30/12/2024, és a dir, a final d'any, quan s'acostuma a fer reportatges d'anàlisi, balanços, recomptes de víctimes...

2.1 GÈNERES PERIODÍSTICS

Només el 4% de les unitats de la mostra corresponen a articles d'opinió. Així, si tenim en compte que des de l'any 2006 i amb molt poques excepcions, els articles d'opinió suposen entre el 10% i el 12% de la mostra, enguany podem concloure que s'ha donat una davallada de la importància d'aquesta problemàtica a les pàgines d'opinió.

Finalment, cal destacar que tot i que la peces d'informació són molt més abundants en tots els diaris ja que l'espai dedicat a l'opinió és inferior que a la informació, és interessant, observar el pes que l'opinió té respecte a la informació en cadascun dels diaris. Aquesta dada ens pot ajudar a observar la importància en la línia editorial del mitjà que li donen a aquest tema. En el Gràfic 2 podem observar, el percentatge d'articles d'opinió i de peces informatives en cadascun dels mitjans analitzats.

Gràfic 2. Unitats d'opinió i informatives en % publicades sobre violència masclista a cada diari a l'any 2022

El més destacable és observar com diaris que no donen molta cobertura a les informacions al voltant de la violència vers les dones, ja sigui per falta de mitjans o per la manca de d'interès de la línia editorial, fan més ús, en termes relatius, dels articles d'opinió. Aquest és el cas de *El Punt Avui* en el qual els articles d'opinió suposen gairebé el 13% de totes les unitats informatives publicades pel mitjà. Potser es podria interpretar com un intent de suplir la mancança en la cobertura amb l'opinió d'experts o manifestant la postura del propi mitjà

En la majoria de diaris de la mostra, els articles d'opinió representen menys del 5% de totes les informacions al voltant d'aquest fenomen publicades pel mitjà.

2.1.1 OPINIÓ

En la mostra de l'any 2022 es van publicar 10 articles d'opinió, que com he vist representen gairebé el 4% del total d'unitats publicades. Són 20 articles menys que a l'any 2021 que representen 6 punts percentuals menys.

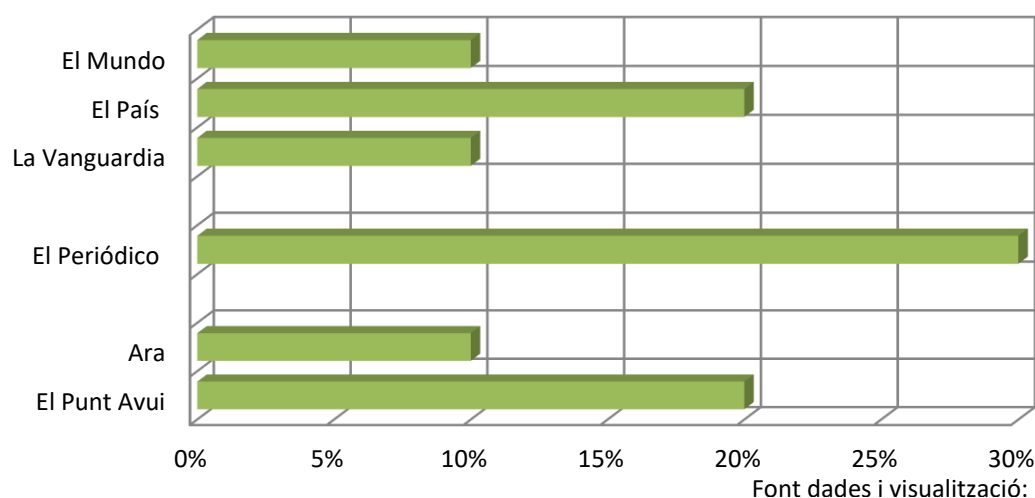
Enguany, hem observat que les editorials, els articles a través dels quals els mitjans desenvolupen la seva opinió i per tant la seva línia editorial, han crescut significativament. Tots els diaris, excepte *El Punt Avui*, han publicat una editorial al voltant d'aquest fenomen. Dit d'una altra manera més gràfica, el 50% de les unitats d'opinió publicades són editorials. I a més, hi ha 3 diaris, *El Mundo*, *l'Ara* i *La Vanguardia*, que l'únic article d'opinió publicat a les seves pàgines sobre aquesta problemàtica al llarg de tot l'any ha estat un editorial.

També observem que el 50% dels articles d'opinió, entre ells 3 editorials, es van publicar entre els dies 25 i 26 de novembre; i un 20% es van publicar a final d'any, el dia 30 de desembre. Això vol dir, que els mitjans aprofiten dates com la Diada Internacional contra la violència vers les dones o fi d'any, quan es fan els resums i balanços de l'any per parlar d'aquesta problemàtica. Aquesta data no és cap sorpresa ja que històricament s'ha detectat aquest fet, amb molt poques excepcions com la que es va donar a l'any 2021.

2.1.1.1 L'opinió per diaris

El *Periódico de Catalunya* amb 3, articles publicats és el diari que més unitats d'opinió ha publicat. El segueixen *El País* i *El Punt avui*, amb 2. La resta de diaris ha publicat un article cadascun.

Gràfic 3: Unitats d'opinió en % publicades sobre violència masclista per diari a l'any 2022

2.1.2 INFORMACIÓ

Els diaris analitzats van publicar 219 unitats informatives que en conjunt representen un total del 96% de l'univers analitzat.

2.1.2.1 Tipus d'unitats informatives per àmbit temàtic

A l'estudi del 2021 vam introduir per primera vegada les informacions sobre violència vicària. En aquell moment, vam decidir analitzar les unitats informatives desglossant les dades entre violència vers les dones i violència vicària. Això es va fer així ja que en aquell any es van donar diversos casos que van esdevenir molt mediàtics: el cas del Paral·lel, el de Sant Joan Despí i sobretot el de Tenerife, i, que van donar lloc a moltes unitats informatives i si no s'analitzaven per separat podien desvirtuar molt les dades.

Enguany, la majoria de casos de violència vicària s'han donat en el context de l'assassinat de la mare. Han hagut fets d'impacte com els 2 casos en què les mares han estat les assassines de les seves filles, però aquests no han despertat un ressò mediàtic tant espectacular com els casos de l'any anterior. Per aquest motiu, en aquesta ocasió no donarem dades disgregades.

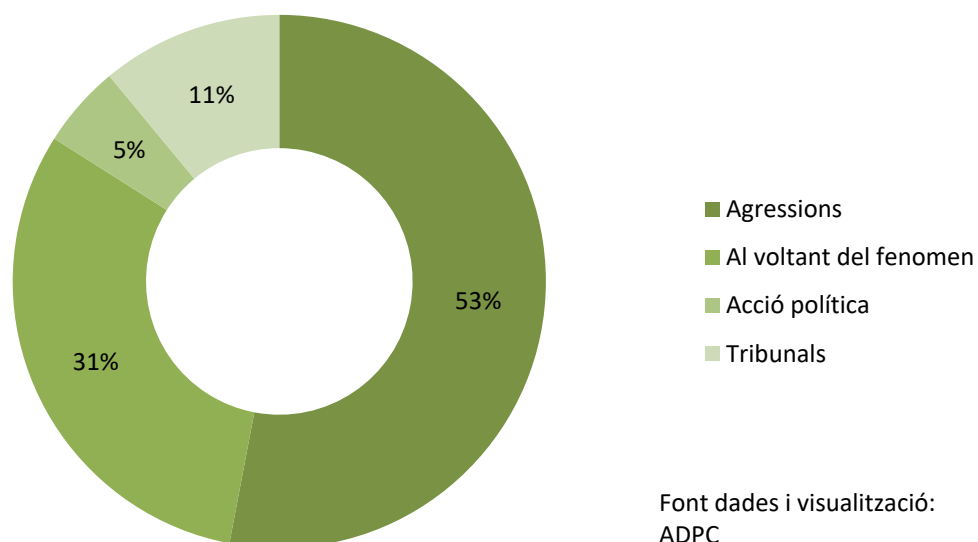
Així, de les 219 unitats informatives sobre violència masclista vers les dones, 115, el 53%, són casos d'agressions, és a dir, són una descripció del fet ocorregut. Aquest percentatge és, amb petites oscil·lacions el resultat habitual que al llarg dels 18 anys de l'estudi.

La resta d'unitats informatives, el 47%, es poden categoritzar:

- informacions que analitzen amb més o menys profunditat diversos aspectes de la violència; balanços i recomptes de víctimes; recull d'estudis sobre aquesta xacra social; històries de vida i/o testimonis; reivindicacions per a millorar l'atenció a les víctimes; i, reclamans i denúncies per les deficiències del sistema de protecció a les víctimes,,, és a dir, informacions encaminades a la **sensibilització**. Aquestes representen el 31% de les unitats de la mostra.
- aquelles notícies que parlen de les **mesures i el debat polític** o bé les repercussions polítiques d'un cas. A l'any 2022 suposen el 5%. No acostumen a ser molt nombroses ja que depenen molt de la conjuntura política.
- Unitats informatives sobre **tribunals**, aquelles que informen sobre judicis. i/o sentències no són gaire comuns. Només acostumen a donar-se quan hi ha un cas ha esdevingut molt mediàtic, per tant són bastant excepcionals. Malgrat això, i sense fer un seguiment d'un cas molt mediàtic, aquestes informacions representen al 2022 el 11% de les unitats de la mostra. És cert, que el judici de l'home que va deixar morir a la seva dona diabètica mentre la gravava es recollit pel 6 diaris de la mostra. Però no és l'única cas ni el acumula el gruix de les 24 unitats informatives d'aquesta categoria. Això s'ha de valorar positivament ja que significa que hi ha un intent de fer seguiments de casos i donar a conèixer les conseqüències legals que tenen els maltractadors.

-

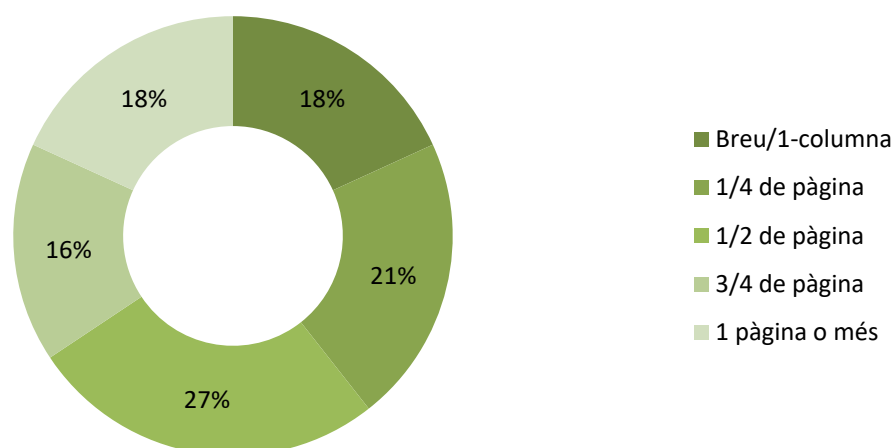
Gràfic 4: Unitats informatives per àmbit temàtic. 2022

2.1.2.2 L'extensió de les unitats informatives

Si observem el gràfic 5, el primer que observem és que no hi ha cap extensió majoritària que destaquï de manera rellevant.

Gràfic 5: Extensió de les unitats informatives. 2022

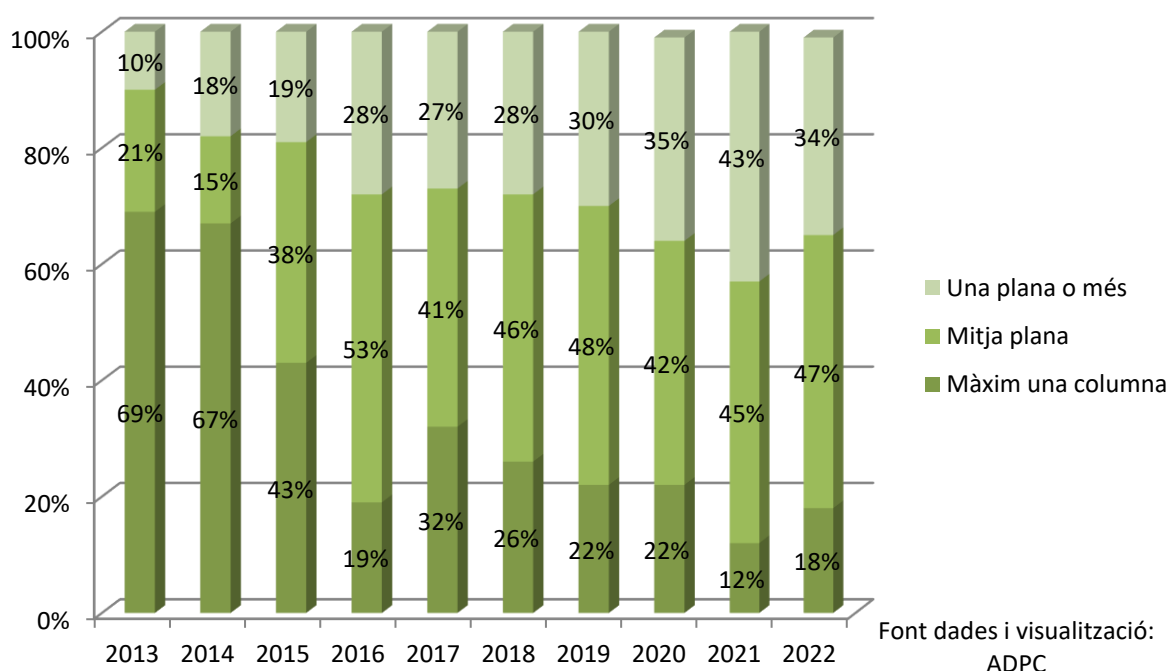
Font dades i visualització: ADPC

Per veure amb més claredat les extensions més emprades, hem agrupat les extensions en tres tipus:

- les extensions més petites, com màxim una columna, sumen el 18%;
- les extensions mitjanes, engloben les extensions d'1/4 pàgina i 1/2 pàgina. Al 22% són el 47%;
- les extensions més grans, les de 3/4 de pàgina i 1 pàgina o més. Enguany representen el 34%.

Així, podem afirmar que les extensions més usades són les que podríem definir com a mitjanes.

Gràfic 6: Evolució de les extensions informatives en els darrers 10 anys

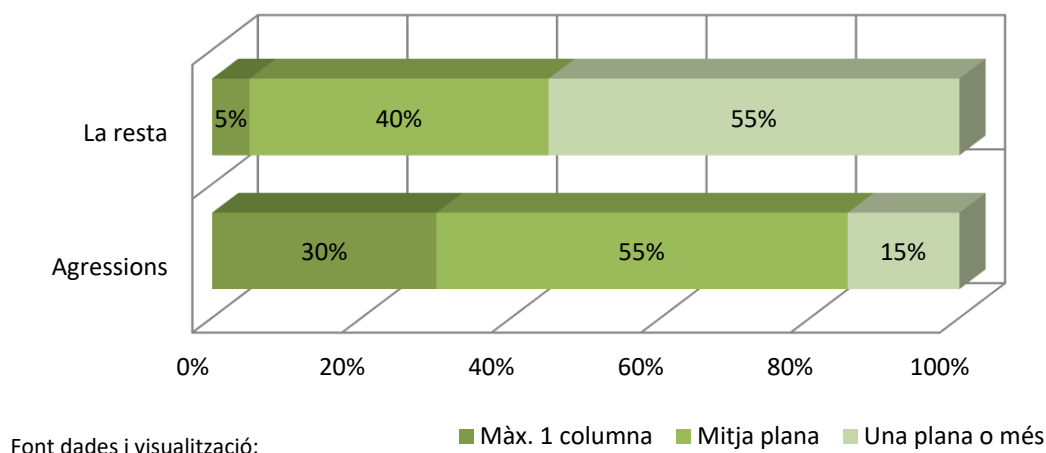
Com es pot apreciar en el Gràfic 6, des de l'any 2013, l'extensió majoritària és la de mitja plana. Aquesta extensió era la més utilitzada en les primeres edicions d'aquest estudi realitzat per l'ADPC i que es remunta a l'any 2006. Al 2010, aquesta tendència es va trencar i l'extensió més utilitzada va començar a ser el breu que va arribar a aglutinar prop del 70% entre els anys 2013 (69%) i 2014 (67%). Com podem observar en el gràfic a l'any 2015, aquesta tendència varia i mica en mica, les extensions mitjanes comencen a ser majoritàries. Tendència que es manté fins ara.

D'altra banda, també podem observa com les extensions de més d'una plana també han crescut de mica en mica: l'any 2016 les informacions/reportatges publicades en una plana o més representaven el 28% i, el 2019, va arribar ja a representar el 30%. Des de llavors, ha crescut encara una mica l'ús de les extensions més grans però s'han mantingut amb petites variacions al voltant del 30%-35%, amb l'excepció de l'any 2021, en el qual el 43% de les informacions publicades van utilitzar una extensió gran².

És interessant observar, quines extensions s'utilitzen segons siguin informacions estrictament sobre agressions o informacions de les considerades al voltant del fenomen, acció política i tribunals

Només el 5% de les informacions que no relaten un cas d'agressió es publiquen en una extensió de com a màxim una columna. I, per tant, per aquest àmbit temàtic les extensions més usades són les d'una plana o més i representen el 55%. Això és lògic si pensem que la gran majoria d'aquest grup són reportatges en profunditat.

Gràfic 7: Extensió de les unitats informatives per grup temàtic

D'altra banda, les informacions sobre agressions utilitzen de forma majoritària la mitja plana; més de la meitat del casos d'agressions es publiquen amb aquesta extensió, el 55%.

² L'excepcionalitat del 2021 pot venir donada perquè un dels casos recollits en l'estudi, la desaparició i mort de dues nenes a mans del seu pare a Tenerife, va esdevenir molt mediàtic. Això va significar la publicació de grans reportatges.

L'any 2020 i 2021 vam observar com prop del 25% de les informacions sobre casos d'agressions o assassinats feien ús d'extensions grans. Enguany, aquestes tendència sembla que s'hagi trencat ja que només la utilitzen el 15%. Tot i això, aquesta dada continua sent preocupant perquè, amb excepcions, quan més espai utilitzen els diaris per explicar una agressió més fàcil és caure en un lèxic i detalls més grocs, emprar fotos poc adequades com l'aixecament del cadàver o no fer un ús adequat de algunes fonts que aporten poc contingut.

La següent taula és un resum del tipus d'àmbit temàtic que recull cadascuna de les extensions i en el que podem observar com les informacions més breus tracten majoritàriament sobre casos d'agressions i les més extenses són aquelles que giren al voltant del fenomen

Taula 1 Quadre resum de les extensions i els àmbits temàtics

<i>Extensió i Tipus d'informació</i>	
Màxim una columna	El 87,5% són unitats informatives sobre casos d' agressions
Màxim ½ plana	El 63% són unitats informatives sobre casos d' agressions
Una plana sencera o més	El 73% són unitats informatives al voltant del fenomen: articles de sensibilització, debat polític i tribunals

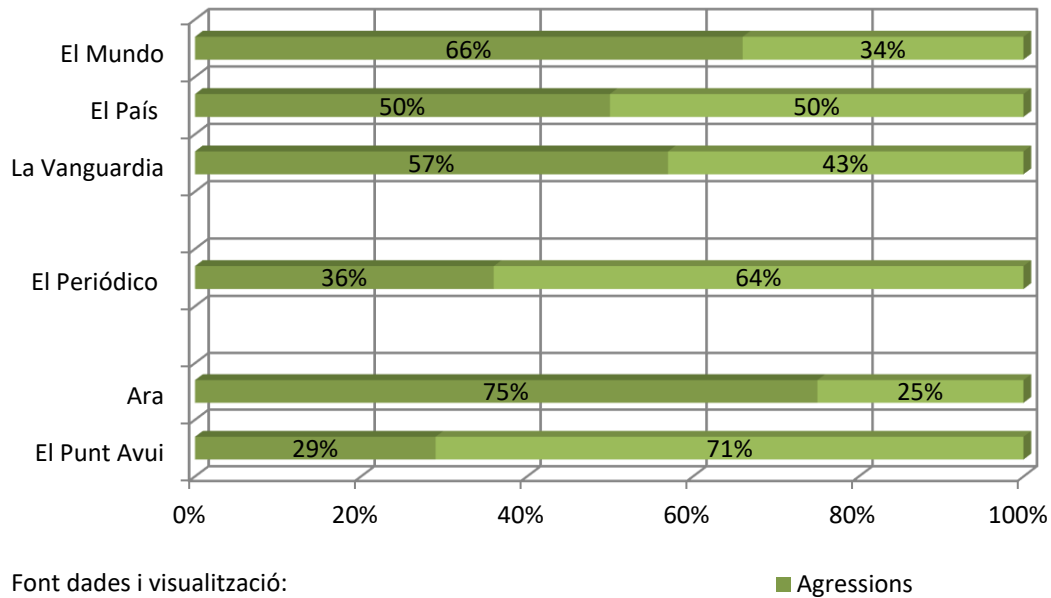
2.1.2.3 La informació per diari

En l'apartat anterior, havíem vist com històricament les informacions sobre agressions o assassinats són majoritàries, és a dir, com a mínim del 50% de les unitats que formen la mostra són notícies relatives a casos d'agressions i/o assassinats.

Aquest esquema es reproduïx, més o menys un forma similar, en cadascun dels diaris analitzats.

Només hi ha 2 diaris que trenquen a aquesta norma;, El Punt Avui i El Periódico de Catalunya: el primer tants sols amb un 29% d'unitats informatives a les seves planes sobre casos d'agressions, i el segon amb un 36%. Enguany és el segon any consecutiu que observem aquest fet.

Gràfic 8: Unitats informatives per àmbits temàtics i per diari. 2022

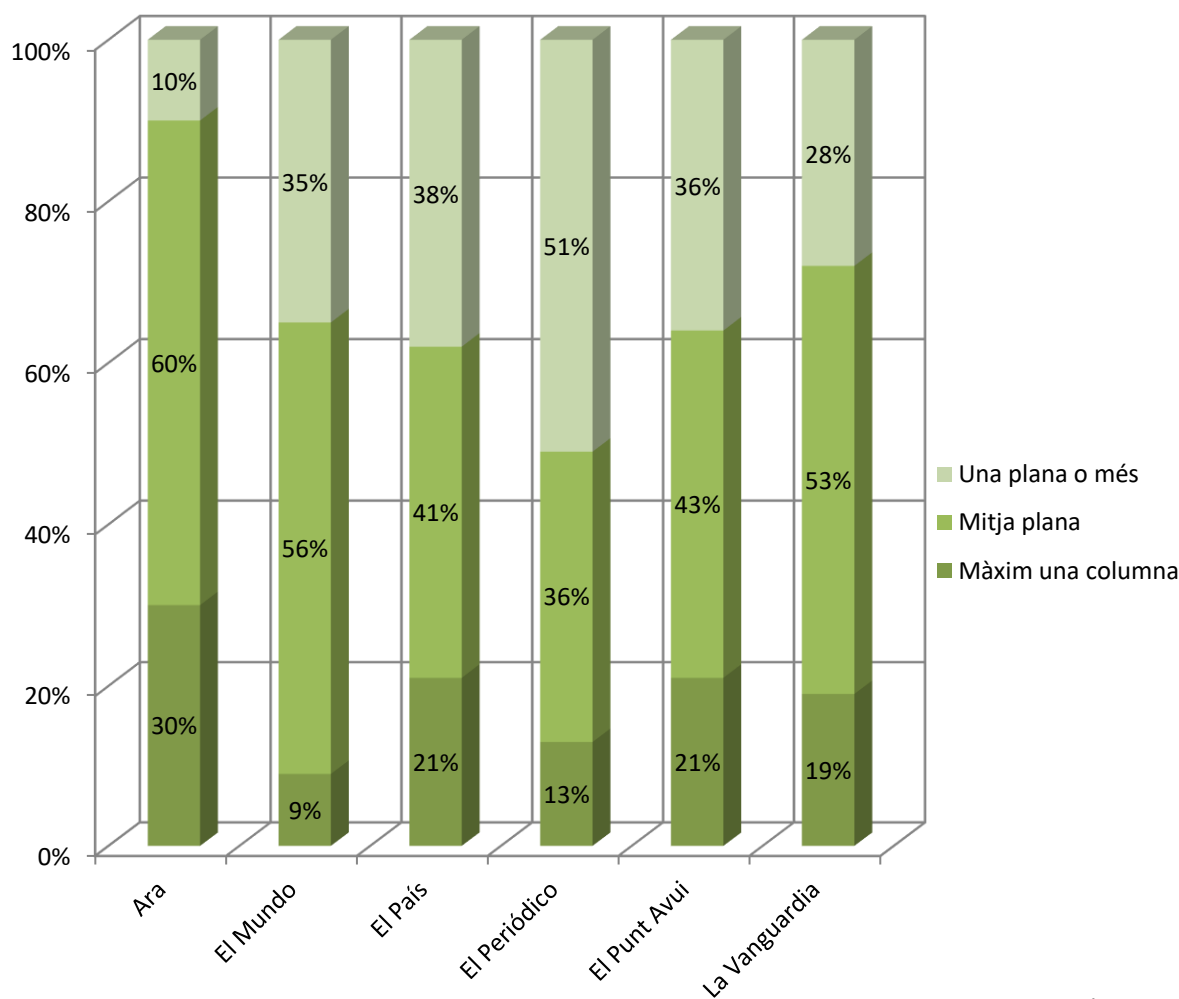
Analitzem amb més detall el diari que menys unitats informatives aporta a la mostra : *El Punt Avui*. Només aporta 14 de 219 unitats, que com hem vist representa el 7%³. I, com acabem de veure no fa un seguiment molt existiu dels casos d'agressions que es van donant al llarg de l'any ja que les informacions estrictament d'agressions o assassinats sols són el 25% de les publicades pel diari. Però en canvi, en termes relatiu, sí que podem dir que sí que la línia editorial del diari sí que mostra un interès per d'aquesta problemàtica ja que el 75% dels seus articles són aquells que considerem d'anàlisi o sensibilització, articles necessari per conscienciar a la població sobre aquesta xacra social.

I amb *El Periódico de Catalunya* passa una cosa semblant. És el tercer diari, després de *La Vanguardia* i *El País*, que més unitats d'anàlisi aporta a la mostra, 39 de 219. A més, és el diari que més articles d'opinió ha publicat al llarg de l'any 2022 i el 64% dels articles són de sensibilització.

³ Ja hem explicat en apartat anterior que sols pel fet de no aportar moltes unitats a la mostra no podem concloure que el diari no tingui en consideració la problemàtica de la violència vers les dones ja que no tots els diaris de la mostra tenen el mateix àmbit territorial ni els mateixos recursos per poder cobrir la informació.

El següent gràfic mostra les extensions emprades per cada diari.

Gràfic 8: Unitats informatives per extensió i per diari. 2022

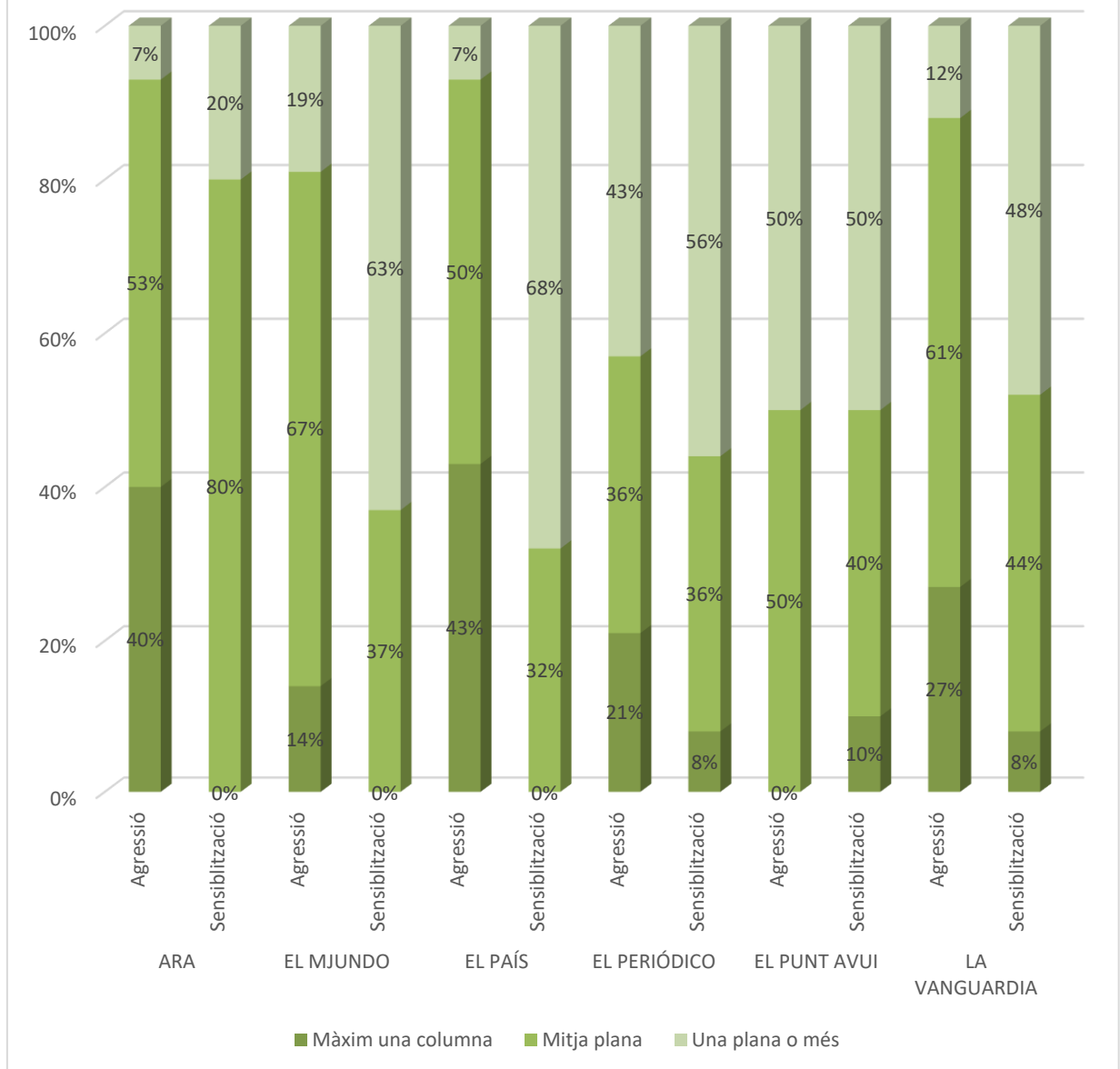
Font dades i visualització: ADPC

Lògicament si abans hem vist que l'extensió més utilitzada a nivell general era les extensions mitjanes, és a dir, la mitja plana, el comportament es repeteix pràcticament a cada un dels diaris, amb l'excepció d'El Periódico de Catalunya, que té més unitats informatives publicades amb grans extensions.

També hem vist, que de forma majoritària les informacions al voltant del fenomen, és a dir, les que no parlen d'un cas d'agressió o assassinat, acostumen a tenir una extensió més gran i que les unitat informatives sobre casos d'agressions ocupen normalment les extensions més petites, els breus.

Però tots els diaris compleixen aquesta tendència general? Fixem-nos en següent gràfic:

Gràfic 9: Unitats informatives per àmbit temàtic i extensió segons el diari. 2022

En aquest gràfic podem veure quines extensions ha utilitzat cada diari segons l'àmbit temàtic de la unitat informativa.

Així, observem que pràcticament per aquelles informacions hem qualificat d'al voltant del fenomen o sensibilització, les extensions més petites, les de màxim 1 columna, no s'han emprat. És més 4 des 6 diaris no tenen cap notícia d'aqueta categoria usant aquesta extensió.

En canvi preocupa que tots els diaris, utilitzen les extensions més grans per donar cobertura als casos d'agressions. És cert, que la majoria en un percentatge molt petit, com l'ARA i *El País*, que només en el 7% de les seves informacions sobre casos d'agressions usen aquesta extensió; o, en el caso de *El Mundo* y *La Vanguardia*, que no arriben al 20%,

El Periódico y *El Punt Avui* són l'excepció. Havíem subratllat de forma positiva que eren els diaris que, en termes relatius, més importància havien donat als articles de sensibilització ja que eren els més abundants en les seves pàgines. Ara, podem observar que en tots dos diaris, la extensió més utilitzada en els casos d'agressions es la d'una plana o més, el 43% i el 50%, respectivament, i per tant, les possibilitats de caure en informacions més sensacionalistes augmenten.

2.1.2.4 Altres aspectes de les unitats informatives: fet migratori, anonimat, antecedents i modus operandi

Després de 19 anys realitzant aquesta recerca des de l'ADPC, podem afirmar que els diaris donen dades respecte al fet migratori (si les víctimes i agressors són estrangeres o no); a l'anonimat (dades com el nom, edat, lloc de residència); als antecedents de l'agressor (denúncies prèvies, denúncies d'altres parelles, ordres d'allunyament...); o detalls del modus operandi sempre que les tenen. No busquen subratllar intencionadament que la víctima o l'agressor són immigrants, per exemple, sinó que si els hi han proporcionat aquesta dada, la donen.

Això ens fa pensar que la majoria d'informacions sobre agressions amb resultat de mort transmeten es basen, - òbviament després els periodistes contrasten (o ho haurien fer) amb altres fonts per ampliar la informació - la nota de premsa proporcionada per les institucions, principalment la dels cossos de seguretat que són els primer en arribar al llocs dels fets.

Tot i això, el tractament que es fa d'aquestes dades si que és una decisió de cada mitjà. Així, destacar que el 34% de les informacions relaten els "modus

operandi” de l’assassinat, moltes vegades amb molts detalls que fins i tot podríem considerar morbosos. Malgrat això, la part positiva és que només en el 8% dels casos d’agressions, les circumstàncies com la víctima ha estat assassinada apareix en el titular, és a dir, no s’usa de reclam.

2.2 L’ÚS DE LA FOTOGRAFIA

De les 219 unitats purament informatives, el 69% van acompanyades per fotografies.

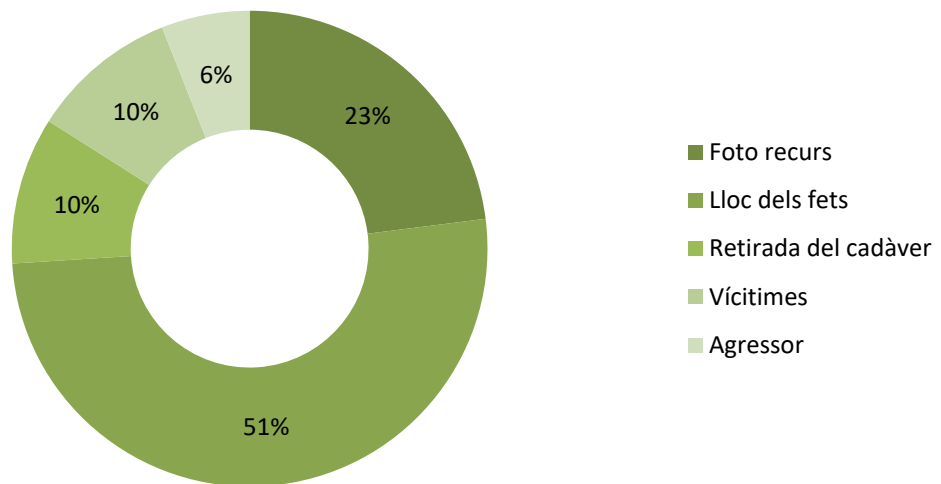
Aquesta dada confirma la tendència que vam observar a l’any 2016 i que les edicions de les recerca del 2017, 2018, 2019, 2020 i 2021 va corroborar: el nombre d’unitats informatives que van acompanyades per una fotografia ha crescut considerablement. Tot sembla indicar que aquest augment de la fotografia concorda amb la pujada d’unitats informatives d’una extensió mitjana i gran, i per tant, l’abandó de l’ús del breu.

Focalitzarem l’anàlisi de l’ús de la fotografia en aquelles informacions que tracten només dels casos d’agressions o assassinats. Així, observem que, el 49% d’aquestes informacions no porten foto i, per tant, el 51%, sí, percentatge pràcticament igual a de les edicions anteriors. A més, hem de tenir en compte que algunes informacions van acompanyades de més d’una fotografia. Lògicament, les informacions publicades amb extensions petites, breu o ¼ de pàgina, corresponen a les que no van acompanyades de fotografia.

Segons el contingut de les fotografies, des de l’ADPC hem realitzat les següent classificació:

- Lloc dels fets: edifici on vivia, lloc del succés, familiars i amics a les portes de l’edifici. En moltes d’aquestes fotografies apareixen també els cossos de seguretat.
- Cadàver o retirada del cadàver
- Fotos de l’agressor, detingut/acusat
- Víctimes i/o testimonis: en el cas de dones assassinades, fotografies de quan estaven vives (no del cadàver)
- Fotos de recurs: actes de rebuig, cartells...

Gràfic 10: Tipus de fotografies. 2022

Font dades i visualització:
ADPC

Les fotografies de la categoria “llocs del fet” va creixent any rere any; si el 2020 representaven el 32%, al 2021,43% i enguany el 51%. S’han convertit en la categoria més nombrosa. Aquestes fotografies poden caure en el que considerem una mala praxis, si ens cenym a les Recomanacions: la gran majoria mostren els llocs dels fets (portals de casa, garatges...), detalls pels quals la víctima pot perdre l’anonimat. A més, moltes vegades aquestes fotos inclouen detalls que poden ser escabroses i que poden apropar-se al groguisme, com poden ser taques de sang a les parets o bé fotografies amb les restes de cendra d’on va morir calcinada la víctima. Per exemple, en una fotografia publicada per El Mundo el 30 de desembre es veu el pati de la casa on va succeir el crim i el mateix peu de foto exposa: *“el patio del terror amb roba ensangrentada...”*

Destaca l’augment de les fotografies de retirada del cadàver. Aquest tipus de fotografies havien desaparegut però a partir del 2015, van tornar a aparèixer. La pitjor dada es va donar al 2017 quan aquestes imatges van arribar al 11%. L’any 2020 aquet tipus havia decrescut i només representaven el 2% de les fotografies. El 2021, la seva presència va créixer en 4 punts percentual situant-se en el 6%, Enguany ha tornat a créixer 4 punts i representen el 10% de les fotografies .

Finalment, també cal esmentar fotografies de víctimes, familiars i / o testimonis. En la majoria de casos són emprades com fotos de recurs i intenten no caure en el groguisme però algunes vegades, ho són. Per exemple, la fotografia publicada per La Vanguardia el 16 de desembre, on la fotografia mostra al pare de la víctima molt afectat durant l'enterrament de les seves filles.

2.3 LES FONTS INFORMATIVES

Les peces informatives analitzades utilitzen un 96% de fonts qualificades per informar sobre violència masclista. La resta (4%) correspon a fonts no qualificades.

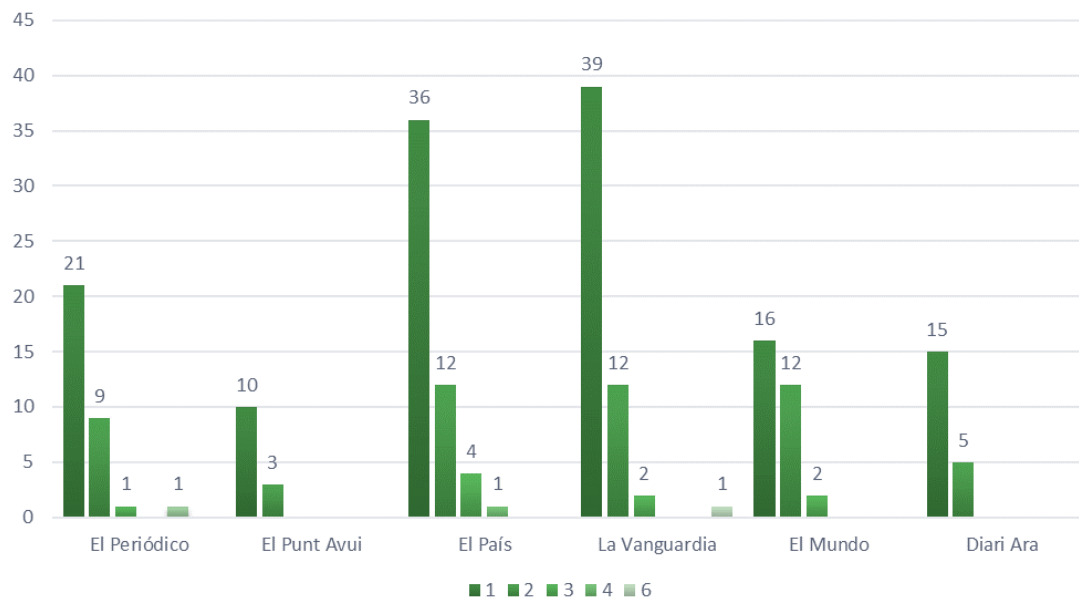
Els resultats, en disgregar les fonts qualificades per “propi mitjà” i “alienes al mitjà”, indiquen que els i les periodistes utilitzen principalment fonts informatives “alienes al mitjà” (56%).

2.3.1 Nombre de fonts informatives qualificades

L'elevat percentatge de fonts qualificades relacionat amb la categoria “propi mitjà” (44%) dona lloc a un biaix en la lectura dels resultats. Motiu pel qual en l'exposició dels resultats següents es discriminarà aquesta categoria i únicament s'explotaran les dades obtingudes per la categoria “fonts alienes al mitjà” i les subcategories que se'n deriven.

Les notícies sobre violència masclista analitzades el 2022 es redacten majoritàriament amb una sola font (58%). En segon lloc, els i les periodistes utilitzen dues fonts informatives (22%) i, en menor mesura, fan referència a tres fonts (3,8%).

Gràfic 11. Nombre de fonts utilitzades per peça informativa i per diari (2022)

Font dades i visualització: ADPC

La presència de peces informatives sobre violència masclista amb més de tres fonts és anecdòtica. Només es va identificar una sola peça amb 4 fonts (0,4%) i una altra notícia amb 6 fonts (0,4%).

Les dades obtingudes revelen la consolidació de la tendència a la baixa de l'ús de dues fonts informatives, fenomen que observem el 2021 (20%) i el 2020 (30%) tenint com a referència les xifres positives obtingudes el 2019 (56%). Aquest fet es considera negatiu perquè s'entén que l'ús d'un nombre més gran de fonts informatives implica, a priori, un compromís més gran per part dels i les periodistes per explicar la violència masclista com un fet estructural i complex.

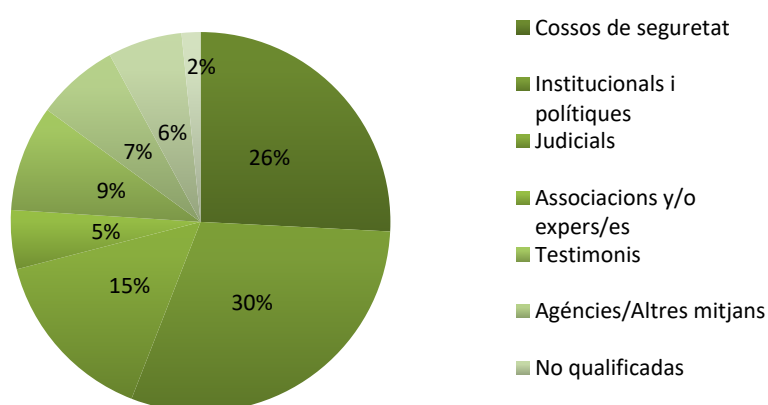
2.3.2 Tipus de Fonts informatives

A la categoria fonts alienes al mitjà s'inclouen una sèrie de subcategories per identificar de manera més específica les característiques de les referències informatives utilitzades pels i les periodistes que cobreixen notícies sobre violència masclista. Entre les quals es troben els Cossos de seguretat, les

Institucionals i polítiques, les Judicials, les Associacions i/o experts/s, els testimonis, les agències informatives/altres mitjans, els informes universitaris i les fonts no qualificades.

Al gràfic següent s'observa que les fonts institucionals (30%) són les més recurrents en les peces informatives analitzades.

Gràfic 12. Nombre fonts per tipus (2022)

Font dades i visualització: ADPC

Les peces informatives que utilitzen fonts institucionals generalment arrepleguen les declaracions de la ministra d'Igualtat, del Govern, de la Generalitat de Catalunya i les reaccions dels partits polítics sobre els casos de violència masclista. Pel que fa als tres darrers anys de l'informe, aquest percentatge es manté estable.

En segon lloc, els i les periodistes utilitzen com a font les declaracions i els informes dels cossos de seguretat (26%). La xifra obtinguda el 2022 és semblant a l'obtinguda el 2019. No obstant això, el 2021 (15%) i el 2020 (17%) aquesta subcategoria registrava una tendència a la baixa.

El tercer lloc, l'ocupa la subcategoria "Fonts judicials" (15%) on s'observa un augment respecte a les dades obtingudes el 2021 (8,7%).

En quart lloc, els testimonis (9%) que mantenen la mateixa representació a la baixa respecte de les dades del 2021 (15%). El 2022 s'observa que la majoria

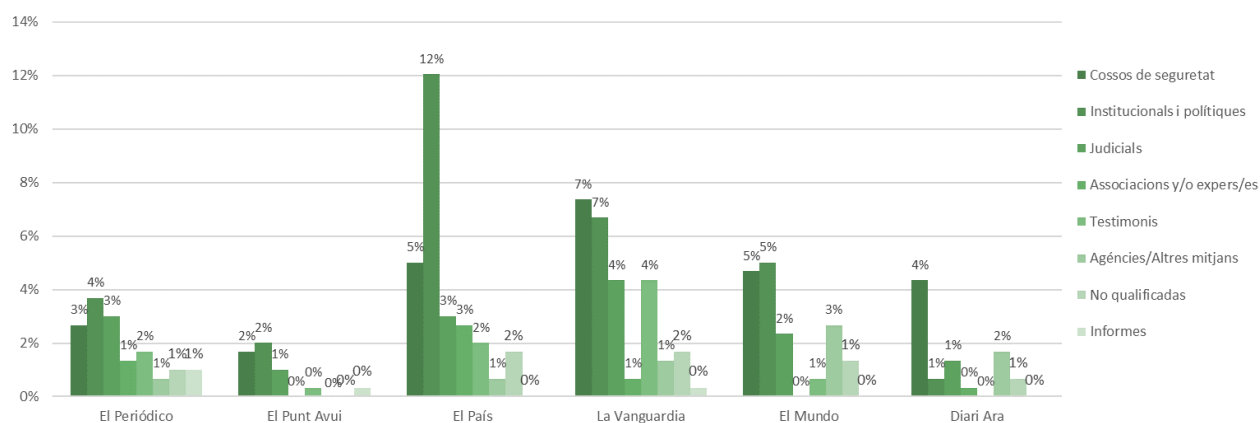
dels testimonis són de dones víctimes de violència masclista, aquest aspecte es considera positiu perquè, d'una banda, ajuda a visibilitzar el fet des de la perspectiva de les dones que la van patir, i, de l'altra, exposa com les dones es van poder sobreposar a aquesta situació de violència.

Les agències d'informació i altres mitjans de comunicació ocupen el cinquè lloc amb un 7%. Mentre que en sisè lloc es van identificar les fonts no qualificades (6%), com a veïns/es de les víctimes. De les dades exposades anteriorment, cal destacar les obtingudes en l'ús d'experts en qüestions de violència masclista, així com d'associacions especialitzades que el 2022 va representar un 5%. Aquesta xifra es considera molt negativa respecte als obtinguts el 2021 (20%) i 2020 (19%). L'ús de les persones expertes i de les Associacions com a fonts informatives és una de les recomanacions principals que es fan des de l'ADPC. Tot i el resultat escàs, s'ha considerat oportú incloure la llista d'especialista i associacions:

- Miguel Lorente, expert forense i l'exdelegat contra la violència masclista
- Marisol Rojas, psicòloga especialitzada en violència masclista
- Marisa Soleto, jurista feminista i directora de la Fundación Mujeres
- Amnistía Internacional
- Sonia Vaccaro, psicòloga forense
- Lucía Avilés, jutgessa experta en violència de gènere
- Asociación de veterinarios

L'organització dels resultats obtinguts a les subcategories de fonts qualificades diferenciada pels mitjans analitzats ens permet observar que aquestes es representen de manera similar. No obstant això, hi ha una sèrie de comportaments per mitjans que necessiten més reflexió. Tal és el cas del diari El País que respecte als altres mitjans és dels que més utilitza les fonts institucionals a les notes sobre violència masclista. També és el mitjà que més utilitza els experts/es com a font.

Gràfic 13. Tipus de fonts per diari% (2022)

Font dades i visualització: ADPC

Una altra dada per destacar és que els periodistes de La Vanguardia fan més referències als testimonis com a font d'informació. Finalment, el Periódico és l'únic mitjà que utilitza fonts acadèmiques, com a informes a les notícies analitzades sobre violència masclista.

El 8 de març el diari La Vanguardia va ser l'únic mitjà que va publicar una notícia relacionada amb violència masclista (Titulada “Hem salvat la vida de dons que no eren conscients del risc”). També va ser el mitjà que més peces informatives va publicar (2, titulades: “Vox i la violència contra la dona” i “Em va tirar al llit, em va baixar els pantalons i em va violar”) sobre el tema el 25 de novembre, Dia Internacional de l'eliminació de la violència contra la dona. Amb les dades obtingudes en les dues dates, s'arriba a l'òbvia conclusió que la violència masclista genera més agenda el 25N que no pas el 8 de març.

3. REFLEXIONS GENERALS. ELS TITULARS

Per analitzar els titulars hem fet, com en altres edicions, els següents agrupaments:

- **L'agressor, el protagonista:** homicidi ampliat, els efectes col·laterals de la violència masclista i el modus operandi, tres blocs que fan referència a l'agressor.
- **Manifestacions, actes de sensibilització o conscienciació:** sobre com es manifesta la ciutadania i com des de les administracions s'actua per sensibilitzar
- **Lleis, acció política i opinió:** és a dir seguiment dels judicis, canvis en les lleis, què fan els responsables polítics i la secció d'opinió.
- **Històries de vida:** que recull els testimonis de les víctimes o familiars, els quals narren en primera persona els danys psicològics morals i físics del maltractament continuat
- **Titulars amb xifres:** sobre l'abast de la violència contra les dones
- **Balanços:** seguiment de les dades
- **Covid-19 i maltractament:** hem incorporat enguany aquest bloc que recull com el mitjans van fer el seguiment de la repercussió de la pandèmia en les dones que es trobaven en situació de violència masclista
- **La violència vicària.** La incorporació a l'agenda informativa de la violència que exerceixen els pares sobre els fills com a venjança

3.1.- L'agressor, el protagonista

El Periódico.- 01/03/2022/. Judici a l'home que va deixar morir la seva dona diabètica i la va gravar

El Periódico.- 02/0/2022/ Acusat de matar la seva dona, es va adormir mentre ella agonitzava

El Periódico. 15/03/ 22/ Detingut un policia de Ceuta per matar la seva dona

El Periódico.- 20/04/2022/ Un home mata la seva dona i la filla i després se suïcida a Lloret

Ara.- 12/ 05/2022/ .Assassinada per la ex-parella a qui, havia denunciat

Ara.- 25/09/20022/. Un home mata la seva parella tallant-li el coll, a Alcoi

El Mundo – 30/12/2022/ La amenaza complida por el asesino de Elena: "Si un día te vas te mato"

Ara.- 25/09/2022/. LA víctima del crim masclista de Campdevàrol, va ser torturada i violada

Ara.- 29/11/ 2022/.- Un home intenta cremar viva a la seva parella a Artesa de Segre

La Vanguardia.- 15 /03/ 2022/ Una dona de 82 anys, assassinada a ganivetades pel seu marit a Tenerife

La Vanguardia.-21/06/2022/ Crim al carrer Serrano : mata la seva parella i una amiga

La Vanguardia.- 26/06/2022/ L'assassí masclista del carrer Serrano no va tenir mai llicència d'armes

La Vanguardia.- 01/07/2022/ Nou crim masclista: l'assassí va assestar cent punyalades a la dona

3.2. Manifestacions, actes de sensibilització o conscienciació

El País.-08/ 11/2022/ Un hombre mata a su pareja y a su hija de seis años en Madrid.(concentració)

La Vanguardia.- 31/07/2022/ Commoció a Tenerife per l'assassinat d'una dona al centre de la ciutat

El País.- 26/11/22/La fractura del feminismo se agrava con las marchas contra la violencia machista

La Vanguardia.- 30/12/ 2022/ Creix "el terrorisme masclista" (manifestació)

3.3. Lleis, acció política i opinió

El Periódico.- 12/03/2022/ Dones amenaçades quan el maltractador surt de la presó

El Periódico.- 06/04/2022/ Caos judicial per permetre que el parricida de Sueca visités al nen

El Periódico.- 12/07/2022/ Torn d'ofici gratuït per als menors i víctimes de maltractaments

EL Periòdic.- 09/02/2022/ Petició de 24 anys de presó per matar la nòvia a destrialades

El Periódico.- 05/05/2022/ Presó permanent per matar la seva ex-parella després de violar-la

El Periódico.- 09/08/2022/ Els pactes socials amb els violadors encenen el debat

El Periódico.- 29/12/2022/ El Govern assumeix errors al protegir les víctimes

El País.- 01/04 /2022/ El Gobierno i las Autonomías blindan un pacto de Estado contra la violència de género

El País.- 02/04/2022/ La falta de fondos amenaza el mayor refugio ante la violencia machista

El País.- 05/10 /2022/ El Supremo rebaja la pena a un hombre que mató a su esposa antes sus hijas

El País.- 02/10/2022/ El abismo legal tras el asesinato de una hija. (la mare se suïcida)

El Mundo.- 12/03/2022/ La nueva ley multiplica la suspensión de visitas a los hijos

El PuntAvui.- 12/03/ 2022/ “La violència de gènere te moltes cares, també l’econòmica” (entrevista a la magistrada Lucía Avilés)

Ara.- 12/03/2022/ El jurat declara culpable l’home que va gravar la seva parella morint-se

La Vanguardia.- 03/06/2022/ “L’ordre d’allunyament de l’assassí del crim masclista de Tarancón estava inactiva”

La Vanguardia.- 11/05/2022/ Una dona separada d’un mal tractador anirà a la presó per evitar que vegi la seva filla

La Vanguardia.- 01/11/2022/ Detinguda per la mort de la seva filla de sis anys, un dia abans de perdre la custòdia

3.4. Històries de vida

El Periódico.- 19/05/2022/ Li vaig dir que era un home violent

El Periódico.- 02/08/2022/ “Demanava perdó pels cops però mai per les violacions”

El País.- 21/ 04/ 2022/ La única misión de mi padre es destruir a mi madre y con ella me lleva a mi por delante

El País.- 24/07/2022/ SOS de una mujer maltractada desde su escondite

El País.- 14/08/2022/ “Temo por mi vida, no sé cómo salir. Ayúdenme”

El Mundo.- 09/12/2022/ La vida ralentalizda de Carmen despues del maltrato

El Mundo.- 30/12/2022/ La amenaza complida del asesino de Elena:” Si te vas, te mato”

La Vanguardia.-26/02/2022/ “El meu pare és un monstre”

La Vanguardia.- 08/03/2022/ “Hem salvat la vida a dones que no eren conscients del risc” (Entrevista al caporal de la Guardia Urbana de Barcelona)

La Vanguardia.- 12/05/2022/ Leo no portarà els cognoms del seu pare que el va assassinar en un hotel de Barcelona

La Vanguardia.- 04/10/2022/ “La meva parella em va tirar per la terrassa i em va deixar en cadira de rodes”

La Vanguardia.- /28/10/2022/ Un crim masclista del 2003 resolt gràcies a un paquet de tabac i una badada telefònica

La Vanguardia.- /25/11/2022/ ·Em va tirar al llit em va baixar els pantalons i em va violar”

El País.-31/03/2022/ Una mujer denuncia 56 años de violencia machista

3.5. Titulars amb xifres

El País.- 13/04/2022/ 1.177 Mujeres protegidas con la ley que repudia Vox

El País.- 13/12/2022/ Las denuncias por violencia machista han subido un 10% en el último año

El País.-30/12/2022/ 13 asesinadas en un diciembre negro

Ara.- 30/12/2022/ La meitat de les víctimes assassinades estaven protegides

La Vanguardia. 04/06/2022/ Les víctimes de violència masclista pugen un 18 % en el primer terç de l'any

La Vanguardia.-12/04/2022/ Una dona assassinada per la seva parella o ex-parella cada 10 dies és el balanç de 2022

La Vanguardia.-21/02/2022/ Setmana negra, tres crims de violència masclista en quatre dies

La Vanguardia.- 04/10/2022/ Gairebé 2000 maltractadors sense règim de visites als seus fills des de l'abril fins a final d'any

La Vanguardia.- 13/09/2022/ Un 58% d'assassinats de dones fora de la parella són comesos per familiars

3.6. Balanços: seguiment de les dades. Covid-19

El País.- 14/01/2022/ La pandèmia refuerza una caida récord de los asesinatos machistas hasta 43 en 2021

EL Mundo.- 30/12/2022/ El 40% denunció, però solo 4 tenían protección

El PuntAvui.-26/11/2022/ 36 denúncies diàries per violència masclista

La Vanguardia.- 12/04/2022/ Una dona assassinada per la parella o ex-parella cada deu dies

La Vanguardia.- 29/12/2022/ La meitat de les dones assassinades aquest mes havien denunciat l'agressor

3.7. La violència vicària

El Periódico.- 20/03/2022/ 46 víctimes de violència vicària

El Periódico.- 07/04/2022/ El jutge afirma que el parricidi de Sueca va ser violència vicària

El Periódico.- 16/12/2022/ Un guàrdia civil mata a trets les seves filles i se suïcida

El País.- 08/11/2022/ Un hombre mata a su pareja i a su hija en Madrid

El Mundo.- 30/12/2022/ Un hombre mata la hija de su ex-pareja

El Mundo.-31/01/2022/ Diecisiete niños asesinados, solo 7 contabilizados

La Vanguardia.- 05/04/2022/ Més nens assassinats pels seus pares perquè les lleis no permeten acostar-se a les mares

La Vanguardia.- 27/05/2022/ La violència vicaria agreuge el desemparament dels menors

La Vanguardia.- 04/04/2022/ Mata a ganivetades el seu fill d'11 anys per castigar la seva ex-dona

La Vanguardia.- 01/11/2022/ Detinguda per la mort de la seva filla de sis anys un dia abans de perdre la custòdia.

4. CONCLUSIONS

De l'anàlisi de les informacions publicades sobre la violència masclista durant l'any 2022, hem extret les següents conclusions generals:

Informacions publicades: Durant l'any 2022 es van publicar **229** unitats informatives relacionades amb la violència vers les dones en l'àmbit de la parella i/o la violència vicària entre els 6 diaris de la mostra: *Ara*, *El Mundo*, *El País*, *El Periódico de Catalunya*, *El Punt Avui* i *La Vanguardia*. Això representa un 28% menys respecte a les publicades al 2021

El mitjà que més informacions publica: *La Vanguardia* i *El País*, amb un 26% i un 25% respectivament del total d'informacions publicades entre els 6 diaris, són els mitjans que més unitats publiquen

Opinió: En la mostra de l'any 2022 es van publicar 10 articles d'opinió, que com he vist representen gairebé el 4% del total d'unitats publicades. Són 20 articles menys que a l'any 2021 que representen 6 punts percentuals menys.

Extensió: Hem agrupat l'extensió de les notícies en tres blocs:

les més petites, com màxim una columna, sumen el 18%;

les mitjanes, engloben les extensions d'1/4 pàgina i 1/2 pàgina. Al 22% són el 47%;

i les més grans, les de 3/4 de pàgina i 1 pàgina o més. Enguany representen el 34%.

Així, podem afirmar que les extensions més usades són les que podríem definir com a mitjanes

Tipus d'informacions: de les 219 unitats informatives sobre violència masclista vers les dones, 115, el 53%, són casos d'agressions, és a dir, són una descripció del fet ocorregut.

La resta d'unitats informatives, el 47%, es poden categoritzar:

- informacions que analitzen amb més o menys profunditat diversos aspectes de la violència; balanços i recomptes de víctimes; recull d'estudis sobre aquesta xacra social; històries de vida i/o testimonis; és a

dir, informacions encaminades a la **sensibilització**. Aquestes representen el 31% de les unitats de la mostra.

- aquelles notícies que parlen de les **mesures i el debat polític** o bé les repercussions polítiques d'un cas. A l'any 2022 suposen el 5%.
- Unitats informatives sobre **tribunals**, aquestes informacions representen al 2022 el 11% de les unitats de la mostra. És cert, que el judici de l'home que va deixar morir a la seva dona diabètica mentre la gravava es recollit pel 6 diaris de la mostra. Però no és l'única cas ni el acumula el gruix de les 24 unitats informatives d'aquesta categoria. Això s'ha de valorar positivament ja que significa que hi ha un intent de fer seguiments de casos i donar a conèixer les conseqüències legals que tenen els maltractadors.

Modus operandi: El 34% de les informacions relaten els “modus operandi” de l'assassinat, moltes vegades amb molts detalls que fins i tot podríem considerar morboses. Només el 8% dels casos, les circumstàncies sobre com la víctima ha estat assassinada apareix en el titular, és a dir, no s'usa de reclam.

Les fotografies: De les 219 unitats purament informatives, el 69% van acompanyades per fotografies.

Aquesta dada confirma la tendència que vam observar a l'any 2016 i que les edicions de les recerca del 2017, 2018, 2019, 2020 i 2021 va corroborar: el nombre d'unitats informatives que van acompanyades per una fotografia ha crescut considerablement.

Les fotografies de la categoria “llocs del fet” va creixent any rere any; si el 2020 representaven el 32%, al 2021,43% i enguany el 51%. S'han convertit en la categoria més nombrosa.

Destaca l'augment de les fotografies de retirada del cadàver. Aquest tipus de fotografies havien desaparegut però a partir del 2015, van tornar a aparèixer. El 2021, la seva presència va créixer en 4 punts percentual situant-se en el 6%, Enguany ha tornat a créixer 4 punts i representen el 10% de les fotografies .

Finalment, també cal esmentar fotografies de víctimes, familiars i / o testimonis.

Les fonts:

Les notícies sobre violència masclista analitzades el 2022 es redacten majoritàriament amb una sola font (58%). En segon lloc, els i les periodistes utilitzen dues fonts informatives (22%) i, en menor mesura, fan referència a tres fonts (3,8%).

El tercer lloc, l'ocupa la subcategoria "Fonts judicials" (15%) on s'observa un augment respecte a les dades obtingudes el 2021 (8,7%).

En quart lloc, els testimonis (9%) que mantenen la mateixa representació a la baixa respecte de les dades del 2021 (15%). El 2022 s'observa que la majoria dels testimonis són de dones víctimes de violència masclista.

Les agències d'informació i altres mitjans de comunicació ocupen el cinquè lloc amb un 7%. Mentre que en sisè lloc es van identificar les **fonts no qualificades** (6%), com a veïns/es de les víctimes. De les dades exposades anteriorment, cal destacar les obtingudes en l'ús d'experts en qüestions de violència masclista, així com d'associacions especialitzades que el 2022 va representar un 5%. Aquesta xifra es considera negativa respecte als obtinguts el 2021 (20%) i 2020 (19%). L'ús de les persones expertes i de les Associacions com a fonts informatives és una de les recomanacions principals que es fan des de l'ADPC.

Titulars:

Conseqüències per l'agressor i modus operandi. Podem dir que son els titulars més utilitzats.

El Periódico.- 20/04/2022/ Un home mata la seva dona i la filla i després se suïcida a Lloret

Ara.- 25/09/20022/. Un home mata la seva parella tallant-li el coll, a Alcoi

El Mundo – 30/12/2022/ La amenaza cumplida por el asesino de Elena: "Si un día te vas te mato"

Ara.- 25/09/2022/. LA víctima del crim masclista de Campdevàrol, va ser torturada i violada

La Vanguardia.- 15 /03/ 2022/ Una dona de 82 anys, assassinada a ganivetades pel seu marit a Tenerife

La Vanguardia.- 01/07/2022/ Nou crim masclista: l'assassí va assestar cent punyalades a la dona

Històries de vida, testimonis de víctimes, o persones pròximes que expliquen el patiment durant el maltractament i el mal psicològic que els causa.

El Periódico.- 02/08/2022/ “Demanava perdó pels cops però mai per les violacions”

El País.- 21/ 04/ 2022/ La única misión de mi padre es destruir a mi madre y con ella me lleva a mi por delante

La Vanguardia.- 04/10/2022/ “La meva parella em va tirar per la terrassa i em va deixar en cadira de rodes”

Titulars amb xifres. Balanços. Igual que en l'edició anterior, no hem trobat balanços a partir dels informes del Consejo General del Poder Judicial (CGPJ)

El País.- 13/12/2022/ Las denuncias por violencia machista han subido un 10% en el último año

El País.-30/12/2022/ 13 asesinadas en un diciembre negro

La Vanguardia.-12/04/2022/ Una dona assassinada per la seva parella o ex-parella cada 10 dies és el balanç de 2022

La Vanguardia.-21/02/2022/ Setmana negra, tres crims de violència masclista en quatre dies

Violència vicària

per segon any consecutiu hem incorporat la violència vicària en la recerca, davant els casos mediàtics que es van produir el 2021. Des taquem aquests titulars

El Periódico.- 16/12/2022/ Un guàrdia civil mata a trets les seves filles i se suïcida

El País.- 08/11/2022/ Un hombre mata a su pareja i a su hija en Madrid

El Mundo.- 30/12/2022/ Un hombre mata la hija de su ex-pareja

El Mundo.-31/01/2022/ Diecisiete niños asesinados, solo 7 contabilizados

La Vanguardia.- 27/05/2022/ La violència vicaria agreuge el desemparament dels menors

La Vanguardia.- 01/11/2022/ Detinguda per la mort de la seva filla de sis anys un dia abans de perdre la custòdia

Consideracions generals

I finalment una recomanació general:

- La violència masclista és una greu vulneració dels Drets Humans de les Dones, tal com va reconèixer Nacions Unides, i s'ha de tractar amb aquest enfocament des dels mitjans de comunicació. S'han de superar els marcs revictimitzadors de les dones que les presenten com a subjectes passius. Si volem ampliar les notícies d'aquest àmbit, podem evidenciar quines qüestions no estan abordant les institucions per erradicar aquest greu problema social.

Més enllà de citar les fonts governamentals que pertoquin podem demanar als i les responsables polítics que rendeixin comptes periòdicament, i no només recollir els minuts de silenci i les declaracions de condemna.

Poc desplegament de la llei de protecció a les víctimes de violència masclista. Falten agents i mitjans suficients i això s'ha reflectit en algunes informacions.

5. Annex

Relació de titulars:

El Periódico	"He sentit vergonya al llegir la informació del Me Too a la universitat
El Periódico	Paraules fetitxe del feminisme
El Periódico	Petició de 24 anys de presó per matar la nòvia a destrallades
El Periódico	Detingut per matar una menor i deixar el cadàver en un traster
El Periódico	Sense pisos per acollir maltractades
El Periódico	Judici a l'home que vadeixar morir la seva parella diabètica i la va gravar
El Periódico	L'acusat de matar la seva dona es va adormir mentre ella agonitzava
El Periódico	La covid va accentuar el control dels maltractadors masclistes
El Periódico	Detingut un policia de Ceuta per matar la seva dona
El Periódico	Dones amenaçades quan el maltractador surt de la presó
El Periódico	Feijóo rectifica després de negar que la violència vicària sigui violència masclista
El Periódico	46 víctimes de la violència vicària
El Periódico	Feijóo, negacionisme i ignorància
El Periódico	La Ivet, una víctima desprotegida
El Periódico	Caos judicial per permetre que el parricida de Sueca visités el nen
El Periódico	El jutge afirma que el parricidi de Sueca va ser violència vicària
El Periódico	La violència masclista afecta 900 menors a Espanya
El Periódico	Un home mata la seva dona i la filla i després se suïcida a Lloret
El Periódico	Presó permanent per matar la seva exparella després de violar-la
El Periódico	El detingut per matar la seva dona al Penedès ja l'havia agredit
El Periódico	Assassinats masclistes, una xacra sense fre
El Periódico	"Li vaig dir que era un home violent"
El Periódico	deu dones assassinades cada dia a Mèxic
El Periódico	Una policia de Sant Feliu evita un crim masclista a França
El Periódico	Torn d'ofici gratuït per als menors víctimes de maltractaments
El Periódico	"Demanava perdó pels cops però mai per les violacions"
El Periódico	Els pactes judicials amb violadors encenen el debat
El Periódico	Feminicidis en mans de fills i nets
El Periódico	La noia de 21 anys assassinada a Campdevàrol va ser torturada
El Periódico	Un pres pega a l'home que va matar la seva nòvia a Campdevàrol
El Periódico	Els Mossos busquen el ganivet del crim de Campdevàrol
El Periódico	Ferida greu una dona en una presumpta agressió masclista
El Periódico	Negar el masclisme: una derrota de tots
El Periódico	Es deia Anna i la va matar el seu nòvio
El Periódico	Més ajudes contra la violència vicària
El Periódico	El 80% de les catalanes han sigut víctimes de la violència masclista
El Periódico	Una guàrdia civil mata a trets les seves dues filles a Conca i se suïcida
El Periódico	Trobada morta en un traster una dona desapareguda fa cinc dies
El Periódico	La Urbana també atendra casos de violència masclista
El Periódico	Un home de 69 anys mata la seva parella, de 88, a Santa Perpètua
El Periódico	Torn d'ofici per a violència masclista
El Periódico	El Govern assumeix errors al protegir les víctimes
El País	El doble error del sistema con los asesinatos machistas
El País	Detenido en Francia el marido de la asesinada en Tudela
El País	La pandemia refuerza una caída récord de los asesinatos machistas hasta 43 en 2021
El País	La llamada de un testigo activa el protocolo de violencia machista en Alicante tras un ataque
El País	Un joven de 19 años confiesa haber matado a su exnovia, de 17, en Totana
El País	Dos hombres matan a sus exparejas en menos de 24 horas
El País	Las denuncias por violencia machista se acercan a los niveles previos a la pandemia
El País	Detenido un hombre por la muerte de su expareja en Barcelona

El País	La joven asesinada presentó denuncias por amenazas
El País	Una mujer denuncia 56 años de violencia machista
El País	El Gobierno y las autonomías blindan el Pacto de Estado contra la violencia de género
El País	La falta de fondos amenaza el mayor refugio ante la violencia machista
El País	Un hombre mata a su hijo de 11 años a cuchilladas en Valencia
El País	Retrato de los hombres que matan a los hijos para herir a las madres
El País	1,177 mujeres protegidas con la ley que repudia Vox
El País	Detenido por matar a su pareja en Vilanova del Camí
El País	Un hombre mata a su pareja y a su hija y se suicida en Girona
El País	Un hombre mata a su esposa frente a sus tres hijos en Cuenca
El País	La violencia machista crece más en los menores de edad
El País	"La única misión de mi padre es destruir a mi madre y con ella me lleva a mi por delante"
El País	Un hombre mata a su pareja y se da a la fuga en Córdoba
El País	Detenido el fugado por el asesinato de su pareja en Córdoba
El País	La Guardia Civil halla ahorcado al presunto asesino machista en Tomelloso
El País	Detenido el presunto asesino de una mujer en Zaragoza
El País	Detenido por matar a su pareja en Soria
El País	Un conde mata a tiros a su pareja y a una amiga en Madrid y luego se suicida
El País	El conde que mató a su pareja y a una amiga no tenía licencia de armas
El País	Un hombre mata a su expareja de 18 años en Parla
El País	SOS de una mujer maltratada desde su escondite
El País	Temo por mi vida, no sé cómo salir. Ayúdeme"
El País	Un hombre mata a su pareja en Sevilla y se suicida
El País	España registra 19 feminicidios fuera de la pareja en seis meses
El País	una red de hogares para las mascotas de víctimas de violencia machista
El País	La mujer de 20 años hallada muerta en agosto en Madrid fue asesinada por su pareja
El País	El Supremo rebaja la pena a un hombre que mató a su esposa ante sus hijas
El País	Un hombre degüella a su novia de 27 años en Alcoi
El País	El agujero negro de matar a un hijo
El País	Sí va de hombres y de mujeres
El País	Un hombre mata a su pareja y a su hija de seis años en Madrid
El País	La acusada de decapitar a su pareja apunta al entorno de él
El País	"Solo podremos evitar la violencia de género comprendiéndola"
El País	El abismo legal tras el asesinato de una hija
El País	"Educar contra la violencia de género protege de ella"
El País	El feminismo ahonda su división el día contra la violencia machista
El País	La fractura del feminismo se agrava en las marchas contra la violencia machista
El País	Todo un pueblo contra la violencia machista
El País	Detenido en Madrid un hombre que dejó agonizar cinco días a su mujer
El País	15 años de cárcel para la mujer que decapitó a su pareja y dio la cabeza a su vecina
El País	Las denuncias por violencia machista han subido un 10% en el último año
El País	La primera mañana sin Iris y Lara
El País	El asesino que puso nombre a la violencia machista
El País	La guardia Civil que mató a sus hijas actuó con premeditación
El País	Diciembre, el mes con más asesinatos machistas de 2022
El País	El 75% de los asesinatos machistas en diciembre fueron en festivos
El País	Detenido un hombre tras matar a su esposa a puñaladas en Bilbao
El País	Dos crímenes machistas destapados tras el presunto suicidio de los agresores
El País	Un hombre de 83 años mata a su pareja en Zaragoza
El País	Alerta por violencia machista: 13 asesinadas en diciembre
El País	13 asesinadas en un diciembre negro
El País	Diciembre negro
El Mundo	Gimeno asfixió a su hija antes de tirarla al mar
El Mundo	Un hombre mata a su mujer y se suicida de un disparo en Granada
El Mundo	Diecisiete niños asesinados, sólo 7 contabilizados
El Mundo	Mata a su ex pareja en Maqueda y se suicida
El Mundo	Un joven de 19 años mata a su ex novia de 17 porque rompió con él
El Mundo	La nueva ley multiplica la suspensión de visitas a hijos
El Mundo	Asesina a su hijo de 11 años
El Mundo	La condena por maltrato no privó al parricida de Sueca de ver a su hijo

El Mundo	Asesina a su ex mujer y hiere a su acompañante con arma blanca
El Mundo	Un hombre se suicida tras matar a su mujer y a su hija en Lloret
El Mundo	Buscan al asesino de su mujer en Montemayor
El Mundo	Asesinas dos mujeres en 24 horas
El Mundo	El cuarto asesinato machista en 8 días, un "repunte" de otra época
El Mundo	Un hombre degüella a su pareja en Alcoy
El Mundo	Un hombre provoca su muerte y la de su ex pareja con una bomba
El Mundo	El calvario de Javier, denunciado en falso 9 veces por abusar de su hija
El Mundo	Mata a su mujer a puñaladas en Benalmádena
El Mundo	Detenido por tirar a su pareja por las escaleras
El Mundo	Compromiso cívico contra la violencia de género
El Mundo	Asesinada por su marido meses después de retirar una denuncia
El Mundo	El padre de Olivia estaba condenado por malos tratos
El Mundo	"Sólo se pudo hacer la autopsia a la cabeza"
El Mundo	"No le día a la vecina la cabeza de mi marido"
El Mundo	La mujer asesinada en Móstoles quería separarse de su marido
El Mundo	La vida ralentizada de Carmen tras el maltrato
El Mundo	15 años por matar y decapitar a su novio
El Mundo	El asesino de Jacqueline, a solo un paseo
El Mundo	Choque en el Gobierno por la violencia machista
El Mundo	El 40% denunció pero sólo 4 tenían protección
El Mundo	La amenaza cumplida del asesino de Elena: "Si un día te vas, te mato"
El Mundo	Un hombre mata a la hija de su ex pareja en Madrid
El Mundo	Detenido por una muerte en Benidorm
El Mundo	El asesino de Elche fue con un fusil a por su hija
El PuntAvui	El govern impulsa un pacte contra les violències masclistes
El PuntAvui	"No va ser ni ràbia ni odi, va ser desesperació"
El PuntAvui	Detingut un home per la mort de la seva parella a Martorell
El PuntAvui	"La violència de gènere té moltes cares, també l'econòmica"
El PuntAvui	Doble crim i suïcidi a Lloret i un cas calcat a Moscou el mateix dia
El PuntAvui	La matança de Lloret: crim domèstic o mafiós?
El PuntAvui	La justícia falla en la violència vicària
El PuntAvui	Neix un col·lectiu d'homes contra les violències masclistes
El PuntAvui	Alineats contra el masclisme
El PuntAvui	Assassí per por a sortir de l'armari?
El PuntAvui	25-N, combatem la violència contra la dona
El PuntAvui	Clam contra la violència masclista
El PuntAvui	El 79% de les dones, v'ctimes del masclisme
El PuntAvui	Un home de 69 anys mata la seva parella, de 88, a Santa Perpètua
El PuntAvui	Degoteix creixent de la violència masclista
El PuntAvui	36 denúncies diàries per violència masclista
El PuntAvui	`I got my life`
ARA	L'assassí d'una dona a Elx, detingut després d'atrinxerar-se en una casa
ARA	Primer crim masclista de l'any
ARA	Jutgen la dona que va deixar morir la seva parella mentre la gravava
ARA	"Em pensava que estava col·locada i que es posaria bé"
ARA	El jurat declara culpable l'home que va gravar la seva parella morint-se
ARA	Un home mata la seva exparella a Barcelona i s'entrega
ARA	El jutge retira la potestat del fill a l'assassí confès de la seva exdona
ARA	Un home mata a ganivetades el seu fill de 10 anys a Sueca
ARA	Un home mata la parella a Vilanova del Camí
ARA	Investiguen si un home ha matat la seva dona i la seva filla a Lloret
ARA	Assassinada una dona a Conca, la 13a víctima d'un crim masclista aquest any
ARA	Assassinada per l'exparella, a qui havia denunciat
ARA	Detingut per matar la dona amb un ganivet a Màlaga
ARA	La víctima del crim masclista de Campdevàrol va ser violada i torturada
ARA	Un home mata la seva parella tallant-li el coll a Alcoi
ARA	Un home intenta cremar viva la seva parella a Artesa de Segre
ARA	el 80% de les dones han patit violència masclista
ARA	Una guàrdia civil mata a trets les seves dues filles i se suïcida a Conca

ARA	Un home mata la seva dona a Santa Perpètua de Mogoda
ARA	La meitat de les víctimes de violència masclista estaven protegides
ARA	Deu crims masclistes en un mes a tot l'Estat
ARA	Stop violència masclista
La Vanguardia	Detingut l'acusat del crim masclista d'Elx quan va anar a buscar la seva filla
La Vanguardia	Un home mata la seva filla de tres anys per fer mal a la mare
La Vanguardia	Primer crim masclista de 2022: detingut el marit de la dona assassinada a Tudela
La Vanguardia	Segon assassinat masclista de l'any, a Granada: mata la dona i després se suïcida
La Vanguardia	La tercera dona assassinada aquest any amb violència per la seva exparella tenia 17 anys
La Vanguardia	Setmana negra per a la violència contra les dones: tres crims en quatre dies
La Vanguardia	"El meu pare és un monstre"
La Vanguardia	Comença el judici contra l'home que va deixar morir la seva parella i ho va gravar
La Vanguardia	L'acusat de deixar morir la seva parella i gravar-ne l'agonia: "No vaig voler matar-la"
La Vanguardia	El resum dels dos últims crims masclistes a Espanya: "Meva a de ningú"
La Vanguardia	"Hem salvat la vida de dones que no eren conscients del risc"
La Vanguardia	Un home es lliura a la Guàrdia Urbana després d'escanyar la parella al Poblenou
La Vanguardia	Mata a ganivetades el seu fill d'11 anys a València per castigar la seva exdona
La Vanguardia	Un error del sistema va permetre que el parricida de Sueca s'estigués amb el fill
La Vanguardia	Més nens assassinats pels seus pares, ja que les lleis dificulten acostar-se a les mares
La Vanguardia	Una dona assassinada a Conca per la seva exparella
La Vanguardia	Una dona assassinada per la parella o l'exparella cada deus dies, balanç del 2022
La Vanguardia	Un home mata la seva dona i la seva filla i després se suïcida a Lloret de Mar
La Vanguardia	L'home que va matar la filla i la dona a Lloret era un milionari rus
La Vanguardia	L'atestat policial situa el milionari rus com a autor del doble crim de Lloret
La Vanguardia	L'ordre d'allunyament de l'assassí del crim masclista de Tarancón estava inactiva
La Vanguardia	Una dona separada d'un maltractador anirà a la presó per evitar que vegi la filla
La Vanguardia	Leo no portarà els cognoms del seu pare, que el va assassinar en un hotel de Barcelona
La Vanguardia	El Govern tem que els pactes amb Vox causin més assassinats masclistes
La Vanguardia	Un policia de Ceuta mata a trets la seva dona
La Vanguardia	Una dona de 82 anys assassinada a ganivetades pel seu marit a Tenerife
La Vanguardia	La violència vicària agreuja el desamparament dels menors
La Vanguardia	Un home assassina la seva dona a ganivetades a Vélez-Málaga
La Vanguardia	La pitjor setmana del maig: quatre crims masclistes
La Vanguardia	Un 78% de les dones han patit algun tipus de violència masclista
La Vanguardia	Les víctimes de violència masclista pugen un 18% el primer terç de l'any
La Vanguardia	Crim al carrer Serrano: mata la parella i una amiga, i després se suïcida
La Vanguardia	L'assassí masclista del carrer Serrano no va tenir mai llicència d'armes
La Vanguardia	Nou crim masclista: l'assassí va assestar cent punyalades a la dona
La Vanguardia	Tres assassinats masclistes en deu dies: l'últim, una jove de 19 anys apunyalada
La Vanguardia	Més de 22,100 farmàcies, 'punts violeta' per a les dones que pateixen violència
La Vanguardia	Investigat com a possible crim masclista la mort d'una parella a Granada
La Vanguardia	Conmoció a Tenerife per l'assassinat d'una dona al centre de la ciutat
La Vanguardia	Presó per a l'home acusat de matar a punyalades la seva ex a Tenerife
La Vanguardia	un 58% dels assassinats de dones fora de la parella són comesos per familiars
La Vanguardia	La jove assassinada a Campdevàrol va ser violada i torturada fins a morir
La Vanguardia	Tres assassinats masclistes transcendeixen en 24 hores i eleven el balanç anual a 33
La Vanguardia	"La meva parella em va tirar per la terrassa i em va deixar en cadira de rodes"
La Vanguardia	Gairebé 2.000 maltractadors sense règim de visites als seus fills des de l'abril fins al juny
La Vanguardia	Un crim masclista del 2003 resolt gràcies a un paquet de tabac i una badada telefònica